

thi at der skulde finde noget stort Spild af Boet Sted i Mellemtiden, er der vist ikke Grund til at frygte; jeg har idetmindste ikke kjendt noget Tilfælde, hvor man saaledes er loben med Boets Eiendele. Der kunde maaste være Grund til Bestemmelsen i § 11, naar den Vedkommende er død hos Fremmede, men hvor en Mand eller Kvinde er død i Hjemmet, er det for strengt, at Skifteretten skal kunne komme og registrere, forinden Begravelsen er gaaet for sig. Man kan nu sige: ja, men den Længstlevende kan sikke sig derimod ved at begjære at hensejle i uskiftet Bo. Ganske rigtig; men hvor ofte er det ikke Tilfældet, at en Kone, hvis Mand er død, ikke saaledes strax kan orientere sig, og foretager hun ikke Skiftet strax, saa kommer jo Skifteretten. Det ærede Medlem, som jeg vel tør kalde Lovforslagets Konceptist (Nellemann), sagde rigtig nok, at det skulde bero paa Skifterettens Skjøn, hvor hurtigt den mente at burde komme; men der staar i Paragrafen, at Begyndelsesforretningen skal ske „snarest mulig“, efter at Dødsattestens er fket, og i Kjøbenhavn og Kjøbstæderne endogsaa „senest næste Søndag“, der beror det altsaa ikke paa Skifterettens Skjøn, naar Registreringen skal begynde, og hvorvidt det paa Landet skulde bero paa et saadant Skjøn, kan i alt Fald ikke ses af Paragrafen. — Med Hensyn til § 7 maa jeg ogsaa være enig med den ærede første Valer i, at det vilde være meget heldigt, at den Slags Smaaboer, hvorom der tales, ikke kom ind under Skifteretsbehandling, thi selv om der ogsaa bliver nogle saa Valere, maaste 20 eller 50 tilovers, saa vilde de gaa til Skifteretten, og Arvingerne faae ingen Ting. Jeg kommer her til at tænke paa en Bise, jeg lærte i min Ungdom, og hvori det hed: „og der kom Jurister som Fluor, og de gik i Arv i mit Sted.“ Der er en anden Paragraf, i Henseende til hvilken jeg maa være enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavn (Nellemann), og som er den egentlige Anledning til, at jeg begjærede Dødet, nemlig § 74. Den indeholder ogsaa i mine Tanker et stort Fremskridt, og Noget, som vil tiltale Befolkningen overordentlig meget; thi vel skal der, som det ærede Medlem ansørte, tages tilbørlig Hensyn til de umyndige Arvinger, men det er Tilfældet paa enkelte Steder, at der bliver taget et saadant Hensyn til de Umyndige, at man gjør baade dem og de Myndige Uret; saadanne Tilfælde veed jeg ere indtrufne. Det ærede Medlem udtalte, at det var nødvendigt, at der fra Skifterettens Side blev ført Kontrol med et saadant Skifte, men det forekommer mig, at der i Lovforslaget er Tale om noget Mere end Kontrol. Men, saavidt jeg kan forstaa § 74, beror det paa Skifteretten, om de vedkommende Boer kunne overgives til privat Deling eller ikke. Det hedder jo, nemlig i Paragrafen, at Skifteretten kan tilstaa en saadan Deling, og det er altsaa dermed overladt til dens Skjøn, hvorvidt denne Behandlingsmaade skal tilstedes eller ikke. Jeg tænker herved paa

Tilfælde, som jeg har set noget til ved smaa Landeieendomme, hvor der har været myndige Arvinger, og da navnlig myndige Sønner, som kunde besyre Gaarden. Navnlig har jeg kjendt eet Tilfælde, hvor der var to myndige Sønner, der indgave Begjæring til Justitsministeriet om privat Deling, — thi, saavidt jeg veed, kan jo Ministeriet i særegne Tilfælde tilstaa, at et saadant Bo ikke kommer til offentlig Skiftebehandling. De støttedes af Mange, og Alle, som kjendte dem, vare enige i, at det vilde være til Familiens store Gavn, hvis Eiendommen kunde vedblive at være i deres Besiddelse; men Skifteforvalteren vilde ikke anbefale Andragendet; han stod paa Skifte, og Eiendommen blev solgt. Det var dengang den almindelige Mening, — jeg beretter det som noget Faktisk, — at Skifteforvalteren gjorde det for Salarets Skyld; jeg siger ikke, at det var Tilfældet, men ansører det kun som den almindelige Mening dengang. Nu vil jo ganske vist et Sligt falde bort, idet Skifteforvalterne jo efterhaanden komme paa fast Gage, saa at der altsaa ikke kan være nogen fornuftig Grund til at være en saadan Mistante, men, hvis det kunde gaa an, vilde jeg dog foretrække, at det ikke absolut skulde bero paa Skifteforvalterens Skjøn, om Arvingerne maa overtage Boet til Deling eller ikke; thi det kunde let hende, at en Skifteforvalter har en Anskuelse og en anden en anden Anskuelse; saa at der ikke blev noget Sikker at gaa efter. Kan det bevises, at der er myndige Arvinger, som baade ville og kunne besjøre Boets Drift og derved holde det sammen til Fordel for dem selv og umyndige Sødskende, saa forekommer det mig, at deres Overtagelse af Boet burde være en Ret, som Skifteforvalteren ikke skulde kunne nægte dem.

Ordf. Jeg tror, at det allerede tidligere under denne Forhandling er blevet berørt, at dette Lovforslag, naar det gennemføres, vil have en betydelig Indflydelse paa Totalbeløbet af de Gebyrer, der udredes i Anledning af Skifter, og der er ingen Tvivl om, at Befolkningen med stor Glæde vil modtage en saadan Nedsættelse, ligesom vi jo alle er enige om, at, jo billigere Retsgebyrer Arveafgifter, Skiftegebyrer og deslige Afgifter ere, desto hævtere er det os. Men der er en Klasse af Embedsmænd her i Landet, som ere henvisste til disse Gebyrer som en Del af deres Lønning, nemlig de Retshjælpere, der endnu lønnes med Sportler, — jeg kan tale frit om denne Sag, eftersom jeg ikke selv berøres af en Forandring i saa Henseende, idet jeg i henvend en halv Snes Aar har været fast gageret Embedsmænd, — og disse Embedsmænd maa man ikke lade ude af Syne ved en saa vigtig Reform som denne. Det kunde i høj Grad interessere mig at erfare, om den ærede Proceskommission har taget disse Embedsmænds Forhold under Overveielse ved sine Forhandlinger, ligesom ogsaa, hvad den høitærede